

чинники; соціально-економічні й політичні умови; історичні та культурні традиції), виокремлення регіональних особливостей сприйняття СХД (вікове обмеження, реконструкції світобачення, відтворення незвичайного, участь адресата у СХД та зворотний комунікаційних зв'язок). Так, у КНДР усі СХД країни відбуваються із залученням дітей та молоді, котрі за допомогою пластичних шикунів і реквізиту на сценічній площині вибудовують символи держави, де мова тіла стає важливим інструментом сприйняття для глядача (сила та єдність). У Південній Кореї СХД направлені на показ міфологічних мотивів з урахуванням технологічної сценічної трансформації (гармонічне поєднання минулого та сучасного країни). СХД у КНДР — великомасштабні, майже закритого типу для перегляду поза межами країни, а свята в Південній Кореї характеризуються абстрактністю та візуальністю, відеOVERSII подій перебувають у вільному доступі в Інтернеті.

Більшість країн під час створення СХД міфологізують і поетизують ідейно-художній задум, чим надають можливість глядачеві в знаково-символічній формі розглянути/ознайомитися з першопредками та їхнім світобаченням і релігією (Греція, Азербайджан, Бразилія, Південна Корея), інші — історичний відлік сценічного часу відводять на важливі події в історії держави, які є знаковими (наприклад, індустриальні революції, маніфестації, музичні епохи, субкультури, як це простежувалося у СХД Великобританії, РФ, Китаю).

Таким чином, комунікативна семантика регіональних особливостей сприйняття СХД ґрунтується на територіальній належності, соціокультурній диференціації та сценічній модифікації в аксіологічному зрізі.

В. Г. Савченко

РУХ «МИСТЕЦТВА ТА РЕМЕСЛА» ЯК ПРОЯВ КОНФЛІКТУ ВИРОБНИЦТВА Й ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА

У середині XIX — на початку XX ст. в Європі починається період, який дослідники визначають як другу промислову революцію. Високі темпи розвитку науки та впровадження нових розробок у виробництво спричинили стрімке зростання кількості індустриальних об'єктів, а нові економічні умови — соціальні зрушення. Зростаючі об'єми промисловості потребують притоку робочих ресурсів, який забезпечує міграція населення із сіл до міста. Аграрне суспільство з його життєвим устроєм, моральними та художніми традиціями перестає існувати.

З погляду формування нового побутового середовища, міграція сільського населення в міста була замкненою. Зростаючі об'єми фабричного виробництва потребували збільшення об'ємів робочої сили; переселенці із сіл мали облаштовуватися в місті як новосели; для побуту вони потребували певного переліку предметів, що підвищувало попит на них та стимулювало масове фабричне виробництво. Так формувалося принципово нове побутове середовище, основою якого вперше в історії стали уніфіковані предмети масового виробництва.

Під впливом цих обставин декоративно-ужиткове мистецтво зазнало певних змін. Кустарне виробництво унікальних речей народного побуту зберігалось в селах, але поступово видозмінилося під впливом «міської моди». У містах декоративно-ужиткове мистецтво зазнало більшого впливу сучасних тенденцій. Антитезою такого стану є рух «Мистецтва та ремесла» («Arts & Crafts»), який виник наприкінці XIX ст. в Англії. Його засновники — група художників (Дж. Раскін, В. Морріс та ін.), котрі були проти машинного виробництва, а своїм завданням уважали піднесення декоративно-ужиткового мистецтва та створення унікальних виробів. Масове виробництво, на думку учасників руху, уніфікує не тільки предмети побуту, але й людину, котра ними користується. Важливою складовою було етичне спрямування руху: наголошувалося на важливості краси й естетики в побуті, важливості самого процесу створення речі, отримання задоволення від ручної праці. У 1880 р. В. Морріс на зборах промисловців у своєму виступі наголосив: небезпека, яку спричинила цивілізація, полягає в тому, що, прагнучи надати якомога більше життєвих благ більшості населення, люди позбавляються краси життя.

Учасниками руху ставали митці в різних творчих сферах: виробники меблів, кахлів, художники, книжкові дизайнери, архітектори, майстри вітражів. Осередки руху виникали на початку XX ст. майже по всій Європі, в Японії, Америці. На теренах Європи рух проіснував відносно недовго; а у США його митці стали засновниками так званого «месіонерського» стилю в дизайні.

Головною заслугою руху «Мистецтва та ремесла» стало означення проблеми масового виробництва у взаємодії з побутовим простором людини. Під час другої промислової революції вперше виникла глобальна проблема швидкої адаптації людини до інновацій; життя стає мобільним, з кожним роком лише пришвидшується. Проблема уніфікації побутових виробів може призвести до уніфікації життя та самої людини. Створення унікальних предметів декоративно-ужиткового мистецтва не тільки допомагає робити побутовий простір естетичним, але й повертає людині радість творення індивідуальних речей.

Д. В. Болюх

АСПЕКТИ ПРОБЛЕМАТИКИ ВИВЧЕННЯ ЗАХІДНОГО ЕЗОТЕРИЗМУ

При вивченні езотеризму перше, що впадає в очі дослідника, — маргіналізованість явища. Оскільки змістове наповнення езотеризму з очевидністю щільно перетинається як з релігією, так і з філософією, жодна із цих дисциплін не внесла його в поле своїх академічних досліджень. Як переконливо доводить В. Ханеграаф, це пов'язано з певними історичними обставинами та подіями, які призвели до того, що езотеризм став культурно-історичним феноменом, який практично ніяк не вивчався академічною наукою протягом усього існування. Активне систематичне дослідження езотеризму почалося тільки з 1990 рр.